

ELŐFIZETÉSI ÁRAK.

Ἡ/οὐδὲν ἰσχυρὸν ἔστιν:

Egész évre	8 frt — kr.
Fél évre	4 „ — „
Negyed évre	2 „ — „
Védőre postán bérlet:	
Egész évre	9 frt — kr.
Fél évre	4 „ 50 „
Negyed évre	2 „ 25 „

Egyet szám ára 4 kr.
8 kapható a kiadóhivatalban
Győzsi G. lottószüritődjél

POLITIKAI ÉS TARSADALMI NAPILAP.

HÍRDETÉSEK felvételnek: Brassóban a kiadóhivatalban Kolostor-utca 26. sz. s. — Budapest: Eckstein Bernát, Goldsberger A. V., Mezei A., Schwarz Gy. — Bécsben: Danneberg J. — Frankfurt: Schalek Henrik. — Berlinben: Maske Rudolf. Frankfurtban: Daube G. L. és Társa. — Hamburgban: Károly és Liebmam urak hirdetési irodájában.

Főszerkesztő:
WEISZ IGNÁCZ
iggyvél.

Szerkesztői iroda:
Brassó, Lő-piacz 10. szám alatt,
hová a lap szellemi részét illető közlemények intézendők.
Kéziratok vissza nem adatnak.

Felolfa szerkesztő:
Dr. FISCHER ÁKOS
ügyvéd.

A külföld és a közegészségügyi kongresszus.

L

A közegészségügyi és demográfiai kongresszus megnyitása Budapesten Károly Lajos főherczeg ő es. és kir. felsége, mint ő Felségének, a kongresszus legmagasabb védnökének helyettese által már magában vére is hatalmas bizonyítéka a rendkívüli sikernek.

A kongresszus elnökének: Hieronymi Károly belügyminiszternek tartalmas beszéde megfelelt a magyar államra nézve rendkívül megítéltő esemény komoly fontosságának. Hieronymi csak egy tényt hagyott — igen természetesen — megemlíteni: hogy mióta átvette a belügyminisztérium vezetését, ő maga tette a közegészségügy haladásának a legbecsebbes szolgálatokat. Ez idő óta mondhatjuk, hogy az állami gondoskodás az egészségügyi reformokra nézve és járványok ellen minden profilaktikus rendszabályok javára a legnagyobb eréllyel érvényre lesz juttatva. A kongresszus elnöke a választást erre a díszes polcra ezáltal nemcsak miniszteri állásának, hanem személyes érdemeinek is köszönheti.

Hieronymi Magyarországon a tudományos
egészségügyi haladás gyakorlati megvalósítá-
sától egy hatalmas és sikeres istápolásban
részeltette, hogy nem miniszteri címe, ha-
nem személyes munkája és téren emelte őt
a nemzetközi tudományos parlament elől-
múltóságába. Beszéde egyáltalán nem t-
ismétlése az ily önépítésknél szokásos
megvívó beszédnek.

Magyarország minden pártja egyet fog érteni az őszinte és zivars közönnettel, melyért Magyarország apostoli királyának: Ferencz József ő felségének és Károly Lajos es. és kir. főherczeg ő fenségének mondott az elnök. Ha a népboligitás királyi művészete egyértelmű a kulturális, gazdasági és politikai haladás ápolásával, akkor érthető, hogy ő Felségét Európa minden népei és uralkodói mintakép gyanánt bámulják és királyi művészet gyakorlását kívánják.

Midőn a kongresszus megnyitásától bezártunk, mindenekelőtt Müller Kálmán, a professzorral kell szólnunk, a ki mint a kongresszus főtitkára, igazi hadvezér-talantumot tanusított a kongresszus munkálatainak szervezésében. A külföldi kormányok képviselői úgy nyilatkoztak, hogy a főtitkár kitűnő szervezői cselekményeit mintául kell használni a jövő nemzetközi kongresszusoknál.

Hieronymi miniszter, a kinek francia nyelven mondott beszéde különösen a külföldi delegáltakra gyakorolt kitűnő benyomást, konstatálta, hogy Magyarország éppen az utolsó tíz esztendő alatt minden téren rendkívüli haladást valósított meg, a miről külföldi vendégeink itt tartózkodásuk alatt meggyőződhetnek.

Az ország minden részében — mondá Hieronymi a kongresszusi küldöttekhez — és különösen Magyarországi fővárosában kétségtelen bizonyítékait fogják önök tapasztalni ennek a haladásnak. Egy aránylag rövid idő alatt nagy vasúti hálózattal teremtetünk Magyarországon a mit a vasúti ta-

rifa rendkívül lecsatlálzott segített elő. Nagy terjedelmű vizsbatárlózási építkezések álltak terjedt mocsárterületeket, melyek évléseken át az egészszégre veszedelmes klgözlegéseket ársztottak szét, termékeny szántóföldé válltoztattunk. E fáradozáánk folytán Magyarország jólété folyton emelkedett és a lakosság száma lényegesen megszaporodott.

A kongresszus összejövétele összeesik egy olyan korszakkal, a mely Magyarországon előrehaladó fejlődést jelent és érvényre juttatja azt a tendenciát, hogy a közigazgatás tökéletesíttessék, úgy, hogy az ország intézmizői megfeleljenek a személyes szabadság követelményeinek.

A reformok között, melyek Magyarországon ma napirenden vannak, kiváló helyet foglal el az egészségügyi viszonyok javulása. Az összes idevonatkozó intézmények tökéletesítése nálunk oly reform, melyet a nemzet közkívánata követel és a parlament már ismételtén sürgetett ebben az értelemben.

Közegészségügyi kongresszus Budapesten

A közepeszerűen első, második ötödik szakszövületi tagnap délután 9 órakor együttes ülést tartottak, a melyen Hieronymy Károly ügyvezető igazgató, a nemzetközi kongresszus elnöke, elnökolt. A miniszter jobbján Nuthagen bős professzor, balján Chyzer Kornél ült az elnök helyében. Az ülést napirendjén a difteritiszről szóló nemzetközi jelentések felolvasása volt. Először azonban Loeffler dr. greifswaldi egyetemi tanár kedves és hasznos előadást tartott a difteritiszről és elmondta a magyar tudományos kutatásainak az eredményeit. Inv. hazaugratás folytatólag az idén

TARZA.

Martinovics és társai összeesküvése

(Fraknól hasonezimil mūye nyomán)

(Folystatus.)

Minden tag köteles azoknak neveit, a kiket maga fölvelt s a kiket ismét ezek vesznek föl, időnként annak bejelenteni, a ki által saját magavetett föl. Ez által Martinovics birtokába jutott a tagok teljes névsorának.

Ha a társaság tagjainak száma kellően megszaporodott, ki fog tűzteni a fülkés szíslója.

A reformátorok katekizmusa abból indul ki, hogy az osztrák ház és miniszter Magyarországot mindig elnyomták; hogy József eszár törvénytelen uralkodása az örökös fonalát megszakította és mivel Ferenc trónraléptekor a szerződést meg nem újítja (hitelevet nem bocsátott ki), a nemzetnek jogában áll fegyvert ragadni s az országot a monarchiához állanformá megdöntésével független köztársasággá alakítani.

A szabadság és egyenlőség társaságának katekizmusa francia nyelven jelent meg „Demerite la Montgne” álnév alatt, mely álnév Martinovics forradalmi neve volt, a melyet a francia konvent megbízottai, kikkel összeköttetésben állott adtak neki. Ez a katekizmus öt fejezetből áll

1. az emberzet, 2. a polgár jogairól, 3. a szociális-
ról, 4. a zendülésről, lázadásról és 5. a királyi-
ról. A hititani katekizmusok mintájára kérdések-
és feleletekre van osztva, s alapelve az, hogy az
ész parancsa mindenható s az előtt meg kell hód-
lódni mindenkinnek. Az ember boldogságát a sza-
badság biztosítja. A tulajdon fenntartandó. A pol-
gári társaság az egyesek jogainak biztosítására
szolgál; tagjai egyenlők; ezinek és kiváltságok
eltérőnek törvénye van. A törvények az ember
polgári részét vezetik. A végrehajtó hatalom kezelő-
választás alá esnek és felelősek. Minden kormány-
zás elsőseként a nép nevében történik.

Az elnyomottakkak bármikor szabad elnyo-
mók ellen fekvőzt formi.

A királyság, ha jók a királyok, ha rosszak megdöntendő.

Martinovics 1794. ápril havában Pestre jött s hozzáfogott a titkos társaságok szervezéséhez. Első sorban Laeczovioshoz, azután Hajnócziyhoz (és Szentmarjához fordult, felkérvén őket, hogy a társaságok igazgatói tennék elvállalják. Ezekhez járult később gróf Sigray Jakab is. A tagok toborzása is megindult; Szentjóni Szabó László, Verseyhy Ferenc, sőt maga Kazinezy is belépett de a társaságok megalakulásától kezdve alig múlt el három hó s a hatóság már felfedezte azokat. De a fölfedezett nem a tagok vizsgálatairól szara okozta, hanem Beesbőf jött rá a fervelemre.

teés. A lesei rendfőúr már június elején nyí-
mára jött a forradalmároknak, s miután egy-
títkos rendfőúr-gyöngynek sikerült a forradalmáro-
k egyik főemberének, Jelineknek, bizalmát meg-
nyerni, tudomást szerzett az egész szervezetről
különösen arról, hogy a titkos összejövetelekre
Martinyovics is részt szokott venni. Martinyovics
figyelmébe is került az őt fenyegető veszélye,
ezért kompromittálta iratait előzetesen, úgy,
hogy június 23. és 24-ike között kijel előlalt
iratai már nem voltak meg. Jóllehet a császá-
r őt váratlanul nem érte, de azért annyira erőf-
erajta az ítélet, hogy börtönbe kísértetési
táborozó aláult.

Miután a többi bécsi összeesküvő is elfogott, Ferencz császár július 25-én vértörvényszéket alakított gróf Saurau Ferencz elnökelete alatt, melynek tagjai külön esküvel kötelezték magukat arra, hogy a vizsgálat folyamát és eredményeit szigorú titokban fozni tartand.

Martinovics először július 29-én hallgatói ki. Vallomásai minden elfogatható olvasásra hárthatóan önzés, nagyravágás és kételkedés bonyolítását teszik. Ugyanabban az időben, a melyben ő maga a forradalmi titkos társaságokba lépett azokat szervezi, egyúttal az osztrák kormánynak kémiszolgálatokat teljesít. Augusztus 8., 11. és 12-én történt kihallgatása alkalmával maga országgyűző összehívását is ugy adata elő, minth

Francozia, angol és olasz elméleti és gyakorlati tanfolyam!

Husz évig gyakorolt kitűnő tanmód, melyről a legnagyobb siker érte el.

LECKÉK
egyeseknek is adtnak.

Döcebb tudósítást kaphatni
Szt.-János-utca 8. sz. a.
földszint.

Cours et leçons pratiques et théoriques de la langue française, anglaise et italienne

par une méthode excellente,
appliquée pendant une vingtaine d'années avec le plus grand succès, avant lieu et hier à Brassó.

Renseignements in-dessus
St.-Johannesg. 8.
Rec-de-chassée.

Praktischer und theoretischer Unterricht in der französischen, englischen u. italienischer Sprache

wird nach einer ausgezei-
neten, seit mehr als zwanzig Jahren mit dem besten Erfolge erprobten Methode in Cursen, sowie in Separat-Lectionen, in diesem Winter hier erteilt werden.

Nähere Auskünfte darüber:
Kronstadt,
St.-Johannes-Gasse Nr. 8.
Parterre.

Az országban az egyedüli világ-színház.

Természettani, mechanikai műszínház
KISS ADOLF igazgatása alatt.
Brassóban a Rudolf téren szeptember 7-én
megnyitó nagy előadás tartatik.

MŰSOR:

1. Nagy regényes káprázat a föld körül 12 képer. és pedig: a hamburg kikötő, hajótörés Hamburg és New York között, dísztervezés valóságos rajzműve az (a) szarkameretben, a földi fok, Japan, Melbourne, Brazília, Erdeje, Batliabem, a piramisok és sphinx-kolossus, homok-fergező a Bahari, Kóna, Nijó,...
2. Az indiai költőzetes műtárgyai és az azója.
3. Egyiptomi Alexandria bombázása angolok által tengeren és szárazon.
4. A kúszókorlátok Dürama (ködképzés) Játék: és természetű költő, karikaturák, szórakozások.
5. Mitológiai táncjáték. A tiszta ördögök Plóra kerítésben.

A színház alatt saját zenekarom játszik.
Helyárak: Zárkász 50 kr. I. hely 40 kr. II. hely 30 kr. Kárat 20 kr. Gyermekjegy 10 éven aluli azúli kisvételben 50 sz. és 100 sz. alatt.
Előadás mindenap. A színház vízfaltal pontyával fedve.

Adler L. Jakab

bank- és váltóüzletet

BRASSÓ, VIRÁG-SOR 1. SZÁM. || NAGY-SZEBEN, FÖTÉR 1. SZÁM.

ajánlja szolgáltatni mindenem banküzlet szánalma végi műveletekre egy-
mint arany- és ezüstpénzek, külföldi pénzeszközök, bel- és külföldi
értékpapírok, részvények, záloglevelek, kötvények stb. napi árfolyam szerinti
vétel és eladására.

ELŐLEG

mindenemű sorozatokra, állampapírokra, ércpénzre határozott időtar-
talom vagy folyó számlára 85–90%-nyi kölcsönöz legemerkeltebb kamattal
mellett.

Szállványok jutalék nélküli beváltását,
nyeremények és kisorsolt értékpapírok legelőbb lezámítását:
valamint utalványok gyors és pontos behajtását és átutalását
eszközi, egy mint.

Cheques-eket

különböző megkönyvitésére és előnyére azon szülőknek, kiknek gyermekei kü-
lföldön tanulnak minden bel- és külföldi bankpénzre szigorúan a napi
árfolyamok szerint kiállít.

Értékdőzsdei forgalmat
eszközöl minden értékdőzsden legutányosabb feltételek mellett.

Tőke elhelyezőknek

akik tőkeiket jól jövedelmű értékpapírokban elhelyezni, vagy azokat jöve-
delmezőbb értékekkel szemben becsúriani óhajtják, könnyű és megbízható
raktározásokat nyújt.

PÉNZBETÉTEKET

egy folyó számlára, valamint jutálékmentes girozámlára legutányosabb
feltételek mellett elfogad.

Minden záloglevélnemű, melyek különösen

tőkeelhelyezéshez

alkalmasak, tetés szerinti összegben kaphatók és mi t szolidak és biz-
tosabbak ajánlatnak.

A Pesti Magyar Kereskedelmi Bank

4 1/2 % záloglevelei és 5 % jutalékai

nagysebessé áll, takarékpénztár, ügyintéző az általános takarékpénztár és
földjuttatásért záloglevél.

Értékesítők és felvételgostók készséggel és a legkimerítőbb díjazá-
sban adnak és védi megbizások is legteljesmeretesebben a legutányosab-
ban teljesítettnek.

cs. és kir. udvari hangszergyáramat

folyó évi július havától kezdve

ZENEMŰKERESKEDÉSEL ÉS KIADÁSSAL

kapcsolatba hozam. — Zenemű-kereskedésben, melynek veze-
tésével egy e téren már 13 éven át üzletvezetői minőségben mű-
ködött szakfejtett bírtam, — szívesen beszélek a hazai és
külföldi legjobb zeneirodák összes termékei és ágis.

Kitűnő tisztelettel

SCHUNDA V. J.

cs. és kir. udvari hangszergyáros, zeneműkereskedő és kiadó
Magyar-utca 18. BUDAPEST, Magyar-utca 18.

Értesítés.

Tisztelettel álbírótt van szorécsém a n. érd. kö-
zönség szíves tudomására hozni, miszerint

az „EUROPA“ szálloda
konyháját és melléképírségeit saját kezelésemre átvettem
s hosszú időn át szerzett tapasztalataim és gyakorlatom
azon helyzetre juttattam, hogy mint vendégös minden
kívánlatnak megfeleltetek.

Bérléteket a házál vagy házon kívül ékezésre is elfogadok.

Naponkint friss schwachiti sör csapon!

Üzletmegnyitásom alkalmából vendégülmben napo-
kint Csikay János kolozsvári jóhírnevi zenekara játszik.

A n. é. közönség szíves ömögös látogatását kéri

Kiváló tisztelettel

Krausz Ferencz.

Newyorki Germania

életbiztosító társaság.

Európai osztály: Berlin, Leipziger-Platz 12. sz.
Magyarországi osztály: Budapest, VII. Erzsébet-körút 54. sz.

Átlag 1893. december 31-én:

Ervényben lévő kötvények . . . 277 millió M.
Tényleges vagyon . . . 75.413.116 M.

Referenciákat ad
a Pesti Magyar Kereskedelmi Bank.

A NEWYORKI GERMANIA életbiztosító társaság
magyarországi osztályának
Erdély, Szlavonia, Horvátország és Boszniai vezérképviselőisége:
Brassó, Lensor 25. szám, I. emelet jobbra.
Telephon: 81. szám.

Ügynökök alkalmaztatnak.